

Filosofia.fi – portti filosofiaan on avattu

Eurooppalaisen filosofian seuran ja filosofisen *niin & näin* -lehden tuottama filosofian verkkoportaali avautui 26. 9. osoitteessa www.filosofia.fi. Sivut toimii monipuolisena foorumina ja porttina filosofisten verkkoaineistojen äärelle. Portaalin toinen tuottaja on Åbo Akademin filosofian laitos ja merkittävä osa sivujen sisällöstä toteutetaan kaksikielisesti.

Filosofia.fi on alansa uusi basaari: se kokoaa yhteen laajasti filosofian harrastusta ja tutkimusta sekä avaa reittejä filosofisiin sisältöihin kaikkialla verkossa. Sivustolta löytyy muun muassa ajankoh- taistiedotuksen verkkopalsta sekä tapah- tumakalenteri, verkkoloki, filosofisten verkkolinkkien valikoima, filosofian klas- sikoiden e-kirjasto sekä keskustelufoorumi (joka avataan käyttäjille lokakuussa).

Näiden lisäksi portaalin tavoitteena on johdattaa suomalaisen filosofian historiaan ja arkistoida sekä tuoda helposti saavut- taviksi historiallisia aineistoja. Portaalin suomenkielisen osion kokoamisen päävas- tuullisena on toiminut *niin & näin* -lehden

toimitussihteeri Tuukka Tomperi ja ruotsinkielisestä osiosta on vastannut Åbo Akademin tutkija Yrsa Neuman. Oma osansa hanketta on Sami Syrjämäen toimittama *Logos*-verkkosanakirja, jota koostetaan uusista suomalaisista asiantuntija-artikkeleista. Ruotsinkielisenä löytyy puolestaan Martin Nybomin ja Göran Torrkullan kokoama laaja filosofian sanasto.

Suomalaisen filosofian historia

Portaalin henkilögalleria sisältää esitelyjä suomalaisen filosofian historiallisista merkkihahmoista ja digitaaliseen arkistoon tallennetaan kiinnostavia aineistoja kautta maamme kulttuuri- ja tiedehistorian. Tällä hetkellä henkilögalleriasta löytyy sivu 30 filosofista, joiden lyhyet biografiset esittelyt on saatu käyttöön ja suomennettu Schildts-kustantamon tietosanakirjasta *Uppslagsverket Finland*.

Filosofia.fi-hankkeessa on tähän mennessä toteutettu useita digitoitiprojekteja. Yhteistyössä Åbo Akademin kirjaston kanssa on muun muassa digitoitu toista sataa filosofista väitöskirjaa Turun Akatemian ajalta sekä erillisteokset muun muassa We-xioniukselta, Svenoniukselta ja Hartmanilta. Åbo Akademin kirjaston arkistoista on hankkeessa digitoitu myös Rolf Lagerborgin valokuvia ja tekstiaineistoja sekä Lagerborgin kirjeenvaihto Edward Westermarckin kanssa. Hanke laajenee Westermarckin tekstiaineistojen digitoituihin.

Finsk Tidskrift -lehden kanssa tehdyn suunnitelman mukaisesti on digitoitu yli neljäkymmentä historiallisesti merkittävää FT:ssa ilmestynyttä vanhaa artikkelia. Erikseen on digitoitu myös joukko 1800-luvun merkkiteoksia, kuten ensimmäiset suomenkieliset filosofian väitöskirjat, Karl Lindroosin dissertaatio Platonin Timaioksesta sekä J.A. Lylyn *Plootinos sielun substanssiaalisuudesta*, sekä teoksia Th. Reinilta, W. Bolinilta, J.J.F. Peranderilta sekä Z.J. Clevelta. Lehtiartikkelien ja merkkiteosten digitoitinta jatketaan myös portaalin avaamisen jälkeen.

Aineistoarkistoa täydennetään muutenkin pysyvästi kunhan uusia aineistoja saadaan digitoiduksi tai tar-

jotaan portaalille muualta. Portaalin toimitus on kiinnostunut vastaanotamaan esimerkiksi suomalaisen filosofian historian valokuvia, ääni- ja kuvatallenteita, haastatteluita, aiemmin julkaisemattomia tekstejä, tekstiharvinaisuuksia ja niin edelleen. Aineistot digitoidaan ja viedään verkkoarkeistoon, jonka jälkeen ne ovat ilmaiseksi käytettävissä.

Jos hallussasi on tämänkaltaisia aineistoja ja olet kiinnostunut saatamaan ne julkisuuteen, ota yhteyttä. Annamme tarkemmat ohjeet muun muassa postituksesta, aineistoihin liitettävistä tiedoista ja tekijänoikeuksista. Voit ottaa yhteyttä *niin & näin* -lehden tai lähettää sähköpostia osoitteeseen arkisto@filosofia.fi.

Portti, ajankohtaisfoorumi ja tietolähde

Filosofia.fi-portaali tarjoaa kotimaisten historiallisten aineistojen lisäksi myös reitin filosofian verkkolähteille muualla. Sivuille on koottu tarkkaan valikoitu ja referoitu linkkikokoelma olennaisimpiin verkkosivuihin eri kielillä. Samoin on koottu tällä hetkellä ilmeisesti laajin millään kielellä verkosta löytyvä filosofian klassikoiden e-kirjojen linkkikokoelma.

Ajankohtaista sisältöä sivuille tuotetaan monella tapaa. Sivulla ylläpidetään tapahtumakalenteria, johon pyritään saamaan kattavasti filosofisia tapahtumatietoja. Tiedotepalstalla välitetään tapahtumien lisäksi muuta ajankohtaistietoa, esimerkiksi uusista julkaisuista.

Verkkoloki esittelee ja kommentoi filosofisia ilmiöitä meillä ja maailmalla. Ja käyttäjät itse ratkaisevat sen, muodostuuko Filosofia.fi-sivujen keskusteluforumista aktiivinen kohtaamispaikka. Tärkeän tietolähteen tarjoaa lisäksi kotimaisten asiantuntijoiden uusista artikkeleista toimitettava ja jatkuvasti laajentuva verkkosanakirja, joka esittelee filosofeja, teoksia, käsitteitä ja keskeisiä filosofisia teemoja.

Hankkeen historia

Filosofia.fi-hankkeen siemen kylvettiin jo varhain 1990-luvulla, jolloin

niin & näin -lehden toimituksessa mietittiin tuolloin vielä uuden ja eksootisen internetin hyödyntämistä filosofiassa. *niin & näin* -lehden ensimmäiset verkkosivut syntyivät pian lehden paperiversion perässä. Kunnianhimoisempien suunnitelmien tiellä oli kuitenkin sekä ajallisten että rahallisten resurssien puute.

Verkkojulkaisemisessa on perusteltua lähteä sisältöjen ilmaisuudesta ja avoimuudesta, joka tarkoittaa käytännössä myös sitä, että kustannusten kattamiseksi on oltava muita keinoja kuin käyttö- tai tilausmaksut. Kun verkkoon lisäksi ilmestyi joitain suosittuja filosofisia sisältöjä suomeksikin (mm. Petri Ylikosken linkkisivu, Rauno Huttusen ja Toni Kanniston kokoamat e-kirjastolistat sekä yksittäisiä kotisivuja), laajempi verkkohanke jäi odottamaan otollisempaa aikaa.

Edetessä 2000-luvun alkua alkoi näyttää yhä selvemältä, että verkon filosofiselle hyödyntämiselle oli tarvetta myös suomen kielellä. Niinpä Eurooppalaisen filosofian seuran ja *niin & näin* -lehden piirissä ideoitiin perusteellinen ja mittava hankesuunnitelma kansallisesta verkkoportaalista. Hankkeen toteuttamiselle antoi läheläuksen Jenny ja Antti Wihurin rahasto myöntämällä suunnitelmalle ensimmäisen apurahan. Suomen Kulttuurirahasto myönsi seuraavan, ja säätiöiden myötämielisyys varmisti sen, että hankkeeseen voitiin suuntautua vakavasti ja pitkäjänteisesti.

Portaalin tuottamista ovat tähän mennessä tukeneet Wihurin rahaston ja SKR:n lisäksi Opetusministeriön kulttuurin tietoyhteiskuntahanke sekä ruotsinkielisen osion tuottamista Stiftelsen för Åbo Akademi, Svenska Kulturfonden ja Otto A. Malms donationsfond.

niin & näin -lehden oma verkkosivu on ollut uudistuksen takia suljettuna, mutta avautuu uudelleen tänä syksynä Filosofia.fi-sivujen vanavedessä. Tänäkin aikana verkkosivuille vapaasti luettaviksi viedyt artikkelit ovat olleet tavoitettavissa google-hakujen tai aiemmin luotujen linkkien kautta.

Teksti: Tuukka Tomperi